

YLÄSALI

2017 **2** Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

*E*n kelpaa edes
avaamaan hänen kenkiensä nauhoja.

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:
Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5
Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com

Taitto

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Mosaiikki kivessä.
Västra Ryds kyrka.
Foto:
Sinikka Mäkivierikko

Teksti:

Mark. 1:7

Kotisivu:

www.ylasali.se

Tägäystä

Kiitos Yläsali-lehdelle ”kuriiripostina” ja muutakin kautta tulleista €- ja SEK -merkkisistä lappusista. Ne vaihtuvat painoväriin, paperiin, postimaksuihin ja lopulta lehteen kädessä. Koska lähettäjä on varmaankin tägännyt* lahjansa kuuluvaksi Jumalalle, lehti puolestaan toivoo sisältävänsä tägejä*, jotka linkittyvät Jumalan Median sivustoille. – *Toimitus*

*) tägätä (tagata) = merkitä (myös: kytkeä, liittää)

**) tägi = ’merkki’, liite (josta pääsee johonkin muuhun tiedostoon)

Sirutettu – kehdosta hautaan

Ruotsalainen innovaatioyritysten yhteisö, **Epicenter**, on alkanut asentaa tiloissaan toimivien jäsenfirmojen työntekijöihin mikrosiruja. Riisinjyvän kokoinen, peukalon ja etusormen väliin ihon alle ruiskutettava digitaalinen henkilökortti toimii elektromagneettisten signaalien välityksellä. Sillä voi käden käänteessä, siis käsin koskematta, avata toimipaikan ovia, maksaa ruokalassa, käyttää tulostimia jne.

Ranskassa vastaavan sirun voi kytkeä pois päältä työpaikalta lähtiessään, Epicenterin sirua tietävästi ei. Silti yli 150 työntekijää on vapaaehtoisesti antanut asentaa sellaisen itseensä (*Metro* 5.2.2017; *Iltalehti*, *Daily Mail* online, *CNBC* 3.4.2017; *digitrends.com* 24.2.2017).

Raamattu puhuu ”pedosta”, joka ”pakottaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja orjat, ottamaan oikeaan käteensä tai otsaansa merkin” (Ilm. 13:16, 17). Tekstiyhteydessä ’merkki’ ei tosin tarkoita jotain teknistä mikrosirua, mutta rikollisuuden ja terroriuhun vuoksi yhä pidemmälle menevä valvonta yleistyy. Se puolestaan luo käytännön edellytyksiä profetian varsinaisen merkityksen (omantunnonvapautta rajoittavan vallankäytön) toteutumiselle. Sirutus ei kohta kenties olekaan vapaaehtoista, vaan jokaiseen ruiskutetaan seurantalaitte kuin rokote jo syntyessään...

Kantajastaan kaiken tiedon (genomia myöten) sisältävä, ajatuksia, tunteita, asenteita, sanomisia, tekemisiä, menemisiä ja tulemisiä tauotta tallentava mikrosiru ei ole kuitenkaan uusi keksintö, se on ollut olemassa yhtä kauan kuin ihminenkin. Siru käynnistyy ennen syntymää, eikä sitä voi kytkeä pois päältä (Ps. 139:1-16; Job 13:27, 14:5; Jes. 46: 3, 4). Se on erottamattomassa yhteydessä valvontakeskukseen: ”Kätteni ihoon minä olen sinut piirtänyt” (Jes. 49:16).

Tähän verrattuna ihmisten tekniikka on sangen alkeellista. Onneksi. Sillä toisin kuin moni somettaja luulee, kaikkea ei ole tarkoitettu kaikkien nähtäväksi: ”Osta valkoiset vaatteet ja pue ne yllesi, niin häpeällinen alastomuutesi peittyy” (Ilm. 3:18). Jobin tavoin saamme toivoa, että tilinteon päivänä ”pahat tekoni olisivat kukkarossasi sinetillä suljettuina, sinä peittäisit ne näkymättömiin” (Job 14:17). Tämän maailman media ei ole yhtä armollinen ja hienotunteinen. – *SM*

Hyppysellinen savea

Oletko koskaan ajatellut, että Raamatun mukaan olemme kuin savimaja, jonka Herra luo? Hän kehottaa: ”Mene savenvalajan työpajaan! Siellä saat kuulla, mitä minä haluan sanoa sinulle.” Minä menin savenvalajan työpajaan, jossa hän parhailaan työskenteli pyöränsä ääressä. Jos valmistumassa oleva astia meni pilalle hänen käsissään, hän muotoili samasta savesta uuden, sellaisen kuin halusi.

”Enkö minä, Herra, voi tehdä sinulle, Israelin kansa, samalla tavalla kuin tämä savenvalaja savelleen? Katso, niin kuin savi on valajan kädessä, niin sinä, Israelin kansa, olet minun kädessäni.” (Jer. 18:1-6).

Uskonnollinen runoilija, **Vilho Rantanen**, on kirjoittanut koskettavan runon ”Savimaja”. Tässä muutama säkeistö (teoksesta Vilho Rantanen: *Runot*. Gummerrus, 1984):

1. Kun tulin tähän maailmaan, niin asuttavaks sain
mä ajan vaellusta varten savimajan vain.

Se maja oli suloinen, se maja oli uus,
ja rakentajaks mainittihin suuri ikuisuus.

2. Pian naapuritkin kiiruhtivat majaa katsomaan.
He ihailivat seinäpintaa ruusunhohtavaa
ja ihmeellistä kirkkautta suurten ikkunain
– ne heijastivat kauneutta toisten maailmain.

3. Ma totuin uuteen asuntooni, leikin, työtä tein.
Niin onnellinen oli siellä nuori sydämeini.
Vain harvoin jyryn ukkosen tai sateen myrskysäin
ma hetkeks katon ylle pysähtyvän näin.

4. Niin kerran, ehtoon tullessa, kun istuin majassain,
ma yllättäen kynnyspuulle oudon vieraan sain.
Hän oli, tunsin, palvelija Herran ikuisen.
Hän käskykirjeen mulle luki. Kuulin vavisten:

5. Tee muuttokuorma valmiiksi ja pakkaa tavaras.
Nyt viettää päivääs viimeistä saat savimajassas.
Sun vuokrakirjas määräaika on nyt loppuillaan.
Se, mikä maasta tullut on, taas maaksi hajoaa.

Näin elämän savimajalle lopulta käy. Mutta muistakaamme, mitä suuri Savenvalaja on luvannut kaikille, jotka ovat elämänsä Savenvalajan huostaan antaneet: ”Herra hallitsee ikuisesti. Hän on sinun Jumalasi, Siion, polvesta polveen. Halleluja!

– Eeva-Liisa Vihermä

MITÄ MAKSAT? Esineen arvo määräytyy usein siitä, kenelle se kuuluu tai kuka sitä käyttää. Marilyn Monroen mekosta, jossa hän lauloi ”Happy Birthday” J.F. Kennedylle, maksettiin vuonna 1999 1,3 milj. dollaria, Napoleonin hampaasta yli 15000 € v. 2005 (Taloustaito 29.7.2014). Jeesus myytiin 30 hopearahalla (Matt. 26:15. Se oli orjan hinta, 2 Moos. 21:32). Meidät synnin orjat ostettiin kuin merkkita-
vara, joka ei koskaan tule alennusmyyntiin: ”täydestä hinnasta” (1 Kor. 6:20; 7:23). Ei ”hopealla tai kullalla, vaan Kristuksen -- verellä” (1 Piet. 1:18, 19). Käyttöarvomme riippuu siitä, millä hän saa meidät täyttää. Joten: ”Antakaa Hengen täyttää itsenne” (Ef. 5:18). – SM

KUVALÄHDE: DR. SHEHEL GASCHEITE

Halpa savikin voi olla arvokäytössä, kuten nämä Qumranista 1947 löydetyt ruukut, jotka säilyttivät pyhiä kirjoituksia (mm. Jesajan kirja) vuosituhansien ajan.

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

”Se pakottaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja orjat, ottamaan oikeaan käteensä tai otsaansa merkin.

Kenenkään ei ole lupa ostaa eikä myydä mitään, ellei hänellä ole tätä merkkiä...” (Ilm. 13:16, 17).

Merkkejä, merkittyjä ja merkillisyyksiä

Ilmestyskirjan pedolla on kova kontrollitarve: ”Kenenkään ei ole lupa ostaa eikä myydä mitään, ellei hänellä ole tätä merkkiä” (Ilm. 13:16, 17). Vaikka ’ostaminen’ ja ’myyminen’ on tässä tulkittava kuvaannolliseksi, mielenkiintoista on se, miten kaupankäynnistä on tullut vallankäytön väline myös kirjaimellisesti.

SEB (Skandinaviske Enskilda Banken) päätti äskettäin ”vasemmistolaisten palestiinalaisrymittymien ja islamististen järjestöjen painostuksesta” (avpixlat.info 18.6.2017) boikotoida tiettyjä israelilaisia pankkeja laittaen samalla mustalle listalle 40 muuta kansainvälistä yritystä. Massiivinen kritiikki sai kuitenkin SEB:n pyörtämään päätöksensä.

Palestiinalaisten v. 2005 perustama **BSD (Boycott, Sanctions and Divestment)** on keskittynyt taloudellisen asean käyttöön Israelia vastaan ja saanut ”yksiipuolisella Israel-kriittisyydellään” (SvD 15.6.2017) jopa EU:n ja YK:n kaltaiset organisaatiot mukaan painostuskampanjaansa (stoppabojkott.se, 20.6.2017).

EU-direktiivin varjolla pankit vaativat kaikilta (”suuret ja pienet”, ”riikkaat ja köyhät”! Ilm. 13:16)) tietoja, joita ei edes poliisilla ole lupa urkkia ilman selvää rikosepäilyä. Näihin direktiiveihin ja **Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF)** sääntöihin vedoten Riksbanken kieltäytyi vaihtamasta 91-vuotiaan Ethelin vanhoina seteleinä olevia 108 000 kruunua uusiin*, koska tämä ei ollut hoksannut vuosikymmenien säästämisen aikana säästää myös rahojen alkuperää todistavia dokumentteja. Ikänsä vaatimattomasti eläneen opettajan säästäväisyyttä ei hyväksytty selitykseksi rahamäärälle. Näin koko omaisuus lo-

pulta kävi arvottomaksi.

Petomaista? Riksbanken puolustelee menettelyään sillä, että *kaikkiin* on sovellettava samoja sääntöjä (*Expressen* 30.12.2016). Siis kaikkia on lähtökohtaisesti pidettävä rahanpesijöinä, kunnes toisin todistetaan? Rikosoikeudessa todistustaakka on syyttäjällä. Pankin ei tarvitse todistaa mitään, se vain olettaa – ja tuomitsee sen mukaan.

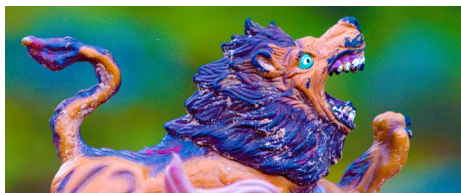
Varsinaiseen tarkoitukseensa (rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseen) pankkien käytäntö on hampaaton. Ruotsin maanpuolustuskorkeakoulun tutkijan, **Magnus Ranstorpin**, mukaan terrorismia tukevat rahavirrat kulkevat muita kanavia pitkin, kontaktihenkilöiden kautta.

– Jopa hyväntekeväisyyden nimissä esimerkiksi ”Somalian pakolaisille” kerätyt varat voivat päätyä mihin tahansa. Kontrolli lakkaa sinä hetkenä, kun rahat siirtyvät Ruotsin rajojen ulkopuolelle. Tätä valvontajärjestelmässä olevaa ”mustaa aukkoa” käytetään hyväksi, Ranstorp raportoi (*Aftonbladet* 21.6.2017).

Digitalisointi on tehnyt maailman ei ainoastaan taloudellisesti, vaan myös infrastruktuuriltaan, sotilaallisesti ja monin muin tavoin riippuvaiseksi erittäin haavoittuvasta järjestelmästä, jota hakkerit siekailematta käyttävät hyväkseen.

Paljonko yhteiskunnanrauhan tarvitsee järkkyyä, ennen kuin taas turvaututaan totalitarismiin? Ja jos konfliktirintamat muodostuvat uskontojen välille, mitä yhtenäisyys kunkin ryhmittymän sisällä

*) Ruotsissa setelikantaa alettiin uusia v. 2016, ja 30.6.2017 jälkeen vanhat eivät enää kelpaa maksuvälineenä.

KUVA: SINIKKA MARVIKKO

Petoa ei välttämättä seurata aatteellisesta vakaumuksesta (merkki otsassa), mutta sen sanelemiin ehtoihin alistutaan käytännön syistä (merkki oikeassa kädessä). Pälvelenko elävää Jumalaa niin kuin petoa – muodon vuoksi? Puolustanko kristinuskoa traditiona ja kulttuurina vastakohtana jollekin toiselle traditiolle ja kulttuurille, vai uskonko Jeesukseen henkilökohtaisena Vapahtajana?

edellyttää sen jäseniltä? Millä perusteella joukkoon kuulutaan tai suljetaan pois?

Että kyse todellakin on henkien taistelusta, käy ilmi sanoista: ”Tässä kysytään *pyhiltä* kestävyyttä, niiltä, jotka noudattavat *Jumalan käskyjä* ja *uskovat Jeesukseen*” (Ilm. 14:12). ”Nyt kysytään *pyhiltä* kestävyyttä ja *uskoa*” (Ilm. 13:10). Sitä kysytään silloin, kun joudutaan valitsemaan Jumalan tahdon ja ihmisvaati-

musten välillä. Muiden petomaisuuksien tulilinja ei kulje Jumalalle kuuliaisten ja häntä vastaan rikkovien saumassa, ne kiusaavat kaikkia yhtä lailla. Ethelin taivoin olemme tässä ajassa kaiken sen vääryyden armoilla, mitä pääpettäjä, joka on murhaaja alusta asti, ikinä keksii teettää niillä, jotka hän on ”vanginnut pakottaakseen heidät tahtoonsa” (2 Tim. 2:26).

Merkkillistä on se, että ihmisiä kiinnostaa enemmän, kuka on peto ja mikä on pedon merkki, kuin se, onko itsessä Jumalan merkki, sinetti, Pyhä Henki (Ef. 1:13; 4:30). ”Joka liittyy Herraan, on samaa henkeä hänen kanssaan” (1 Kor. 6:17).

”Te ette tiedä, minkä hengen omat te olette” (Luuk. 9:55), Jeesus joutui sanomaan omille opetuslapsilleen, kun nämä tahtoivat tullen taivaasta tuhoamaan samarialaiset, jotka eivät ottaneet Jeesusta vastaan (Luuk. 9:51-54). Jotkut käyttävät aseellista tulta samaan tarkoitukseen.

Mutta koska me ”saamme valtakunnan, joka ei järky” (Hepr. 12:28), meillä on varaa olla ”ystävällinen kaikille” (2 Tim. 2:24). Niin toisinajattelijoille kuin toisinuskovillekin.

– SM

Kenen joukoissa seisot/kaadut?

Tavallisessa sodassa kaikki häviävät. Henkien sodassa on myös voittajia. Sillä Herra itse ”käy taisteluun niitä vastaan, jotka tekevät vääryyttä, ja niitä vastaan, jotka ryhtyvät väärintekijäin auttajiksi” (Jes. 31:2). ”Nuo kaikki käyvät taisteluun Karitsaa vastaan, mutta Karitsa **voittaa** heidät. -- Hänen kanssaan saavat **voiton** hänen uskollisensa, kaikki kutsutut ja valitut” (Ilm. 17:14). ”Kristallimeren rannalla seisoiivat pedosta **voiton** saaneet, ne, jotka eivät olleet kumartaneet sen kuvaa eivätkä ottaneet merkkiä” (Ilm. 15:2). Peto itse ”joutuu tuhon omaksi” (Ilm. 17:8). Muita häviäjiä: ”Saatanana, noiden kansojen eksyttäjät, heitetään samaan rikinkatkuiseen, tuliseen järveen kuin peto ja väärä profeetta” (Ilm. 20:10).

Ei ole raivoisampaa vihollista kuin se, joka tietää jo hävinneensä. Mutta pahakin tarvitsee välikappaleita: ”Viimeisinä päivinä koittavat vaikeat ajat. Silloin *ihmiset* rakastavat vain itseään ja rahaa, he ovat rehenteleviä ja pöyhkeitä, he herjaavat...” Paavali luettelee 18 *ihmisen* ominaisuutta, jotka tekevät ajat vaikeiksi (2. Tim. 3:2-5). Jeesus listaa 13 ”saastuttajaa”, jotka tulevat ”sydämeistä” (Mark. 7:21-23). Ne voi yrittää puhdistaa vain omasta sydämeistä, ei toisen. Toisten puolesta voi rukoilla. ”Ehkäpä *Jumala* antaa heidän mielensä muuttua” (2. Tim. 2:25). Autuaaksi tässä elämässä voi tulla uskollaan vaikka puupölkkyyn (Jes. 44:15-20), mutta kuolemasta ainoastaan ”Daavidin juuriverso, on saanut **voiton**” (Ilm. 5:5; 1:18). Jos sillä on väliä, on helppo valita, kenen joukoissa kannattaa seistä ja – kaatua.

– SM

KUVA: SINIKKA MÄRKVIERIKKO

Lahjaelämän rikkautta

Olin nähnyt viimeisen hengenvedon ja sitä edeltävät kehon nytkähtelyt. Aivoni olivat rekisteröineet kuoleman hetken, mutta lääkärin- ja ”äidin”vaistoni eivät antaneet periksi. Olin yrittänyt suusta suuhun tekohengitystä, sydänhierontaa ja suoraan nahan alle annettavaa nesteytystä, mutta kaikki elvytysyritykseni olivat olleet turhia.

Kun lähes puolitoista tuntia oli kulunut, nostin ruumiin syliini, kannoin sen sisään ja tartuin puhelimeen. Vielä yksi epätoivoinen keskustelu ”kollegan” kanssa, joka totesi:

– Jos hengitys ei toimi, mitään ei ole enää tehtävissä.

Tiesin sen itsekin, mutta en pystynyt hyväksymään tilannetta. Rintani oli pakkahtua tuskasta. Silitin pienen olennon pehmeää päätä ja vartaloa. Se oli ollut odotettu ”esikoisemme”. Sen syntymää olivat monet muutkin mielenkiinnolla odottaneet.

Vielä pari puhelua, ohjeita ja valmisteluja. Sitten laitoin ruumiin pieneen kylmälaukkuun ja nostin sen autoon. Ajomatka patologian laitokselle yliopistokaupunkiin kesti pari tuntia. Jähmettynein ajatuksin istuin yksin autossani.

Olin urani varrella nähnyt monen-

laisia onnettomuuksien uhreja, vaikeita tapauksia. Toimenkuvaani kirurgina oli keskeisesti kuulunut toimintakyvyn ja rauhallisuuden säilyttäminen tilanteessa kuin tilanteessa. Tunteet oli aina jätettävä taka-alalle tai painettava täysin syrjään, jotta voisin auttaa pahasti ruhjoutuneita tai vammautuneita uhreja.

Nyt tilanne oli vaikeampi, koska kyseessä oli oman ”perheen” jäsen. Aivojen tunnealue kävi ylikierroksilla. Onneksi kontrollikeskus toimi ajomatkan ajan, niin että pääsin turvallisesti määränpäähäni.

Pystyin myös näkemään kauniin heinäkuun auringonpaisteen, tunsin sen lämmön tulvahtavan vastaan avatessani auton oven perille päästyäni.

Minua oli odotettu, ja ystävälliset ihmiset ottivat minut vastaan. Kerroin lyhyesti, mitä oli tapahtunut, ja ojensin laukkuni. Samassa kynneltäni pato murtui. Sanoin nopeasti hyvästit ja kiiruhdin ulos. Kotimatalla piilouduin mustien aurinkolasien taakse ja itkin vapaasti.

Oli heinäkuun 10. päivä. Ensimmäinen alpakavarsani oli kuollut käsiini. Tänä kesänä perheemme ei saisi nauttia uuden elämän riemusta. Se oli kova pala eläinrakkaalle ihmiselle.

Jos..., niin...?

Tätini oli talvella kirjoittanut: ”Toivotavasti teille on paljon iloa näistä alpaakoista.” Sanat kuulostivat nyt kuin pahan valtojen ivalta. Uuden elämän odotukset talven yli – ja nyt kaiken pirstoutuminen kuolemaan! Se ei ainakaan ollut sitä iloa, jota olimme odottaneet. Olisi ollut paljon helpompaa hyväksyä kuolleena syntynyt kuin menettää uusi elämä – tunnin sisään.

Syytin itseäni, etten ollut tehnyt oikeita ratkaisuja löydettyäni pienen, heikkokuntoisen varsan emonsa vierestä. Se ei ollut jaksanut edes nousta jaloilleen ja syömään.

Myöhemmin, keskusteluissa toisten alpakanomistajien ja eläinlääkäreiden kanssa, kävi ilmi asioita, jotka helpottivat huonoa omaatuntoani siitä, etten ollut tehnyt kaikkeani sen hengen pelastamiseksi. Kerrottiin, etteivät niin pienet useinkaan selviä. Toiset taas olivat saaneet pienetkin pysymään hengissä antamalla heti maitoa. Se minulta siinä tilanteessa oli puuttunut. Olin juuri aloittamassa emon lypsämisen, kun varsa veti viimeisen henkäyksensä.

Pimeän valaisemana

Itsesyytöksien vallassa surutyötä tehdessäni paneuduin seuraavan viikon aikana rikkaruohojen kitkemiseen kasvimaalta. Yhtäkkiä, kuin salama kirkkaalta taivaalta, ääni sisälläni sanoi: Jumala antoi oman ainoan Poikansa kuolemaan meidän edestämme.

Viesti oli niin voimallinen, että kyyneleet alkoivat valua pitkin kasvojani maan mustaan multaani. Näin tämän Raamatun tärkeimmän sanoman nyt uudesta näkökulmasta, oman menetykseni valottamana. Minun menetykseni tosin oli mitättömän pientä Jumalan kokemaan menetykseen verrattuna.

”Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme...” *Niin* on Jumala rakastanut meitä

pahanpuhujia, panettelijoita, ahneita, itsekkäitä, kateellisia, riitaisia, vihamielisiä, juonittelijoita, valehtelijoita, avionrikkojia, murhamiehiä, että hän antoi ainokaisen Poikansa!

Ei siinä kaikki

Mutta Jeesus tuli myös antaakseen sinulle rikkaan elämän jo täällä ja nyt. ”Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?” (Room. 8:31-32).

Mitä tuo ”kaikkea muutakin” pitää sisällään? Onko se mainetta ja kunniaa? Rahan ja tavarain paljoutta? Arvostettu asema yhteiskunnassa hienoine seuroineen ja presidentin linnanjuhlineen?

Mikään näistä ei ole pahaa tai väärin. Uskon, että Jumalalla on joku uskolinen julistaja joka yhteiskuntaluokassa – pienestä lähiöyksöstä linnaan asti, kansakoulun käyneestä yliopiston professoriin, rahan kanssa kamppailevasta yksinhuoltajasta rikkaaseen tilalliseen tai suuryhtiön omistajaan asti.

Itse *elämän* lahja on rikkaus sinänsä. Elämän tekee rikkaaksi myös sen sisältö. Nuorena elämän tekee elämisen arvoiseksi tavoitteet, suunnitelmat ja mahdollisuudet – tuntuu kuin koko maailma olisi avoinna edessämme. Saamme toteuttaa itseämme, kehittää ja käyttää kykyjämme. Uuden oppiminen tekee päivästä mielenkiintoisen myös vanhemmalla iällä. Luoja on laittanut meihin jälkensä niin, että voimme nauttia työstä ja harrastuksista.

Tosi rikkaus

Elämän rikkautta ja Jumalan lahja on myös sydämiimme annettu usko, toivo ja rakkaus. Usko tämän päivän mahdollisuuksiin, toivo paremmasta huomisesta, rakkaus kaiken kantavana voimana.

Sairauden keskellä ystävien ja omaisten kehotukset uskosta, parantumisesta ja luottamuksesta Jumalan voimaan, joka

elvyttää ja vahvistaa ruumistamme, saattaa sairaasta itsestään tuntua pahalta ja ahdistavalta, varsinkin tilanteessa, missä lääketiede ei enää ole toivoa antanut.

Myös kuoleman keskellä saarnaaminen toivosta, joka muistuttaa kyyneltenkin läpi jälleennäkemisen riemusta, ei aina auta omaisia surutyössä. Mooses sai tehdä omaa ”surutyötään” 40 vuotta lampaita paimentaen, poissa omaistensa ja kansansa luota, ennen kuin Jumala kutsui hänet työhön Israelin vapauttajaksi.

Jos kamppaillet menetysten keskellä juuri nyt, muista, mitä Jumala antoi edestäsi: oman Poikansa, jotta saisit elää – myös menetysten ja kipujen keskellä. ”Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi” (Jes. 53:5). Vain Jumala voi antaa sydämeesi rauhan tuskan ja kivun keskellä. Muista kaikissa tilanteissa: Jeesus on kärsinyt ja kärsii yhdessä kanssasi.

Tosi rakkaus

”Niin pysyvät nyt usko, toivo ja rakkaus, nämä kolme, mutta suurin niistä on rakkaus” (1 Kor. 13:13). Rakkaus on se, mitä ihmiset ja maailma eniten haluavat ja odottavat tänä päivänä. Siitä puhutaan, kirjoitetaan, näytetään TV-ohjelmia ja elokuvia. Monet rikkaat vaihtaisivat osan rikkaudestaan yhteen päivään rakastavassa ja hyväksyvässä seurassa vain päästäkseen pois kateellisten, ylpeiden ja selän takana pahaa puhuvien ihmisten keskeltä.

”Siinä on rakkaus – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän

rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi” (1 Joh. 4:7-11).

Hänen rakkautensa yltää syvimpäänkin painuneeseen lapsuudenmuistoon, synkimpäänkin elämäntilanteeseen, kovimpaankin kokemukseen, jota et ehkä ole jaksanut vielä itse kohdata tai toisille jakaa.

Jumalan rakkaus voi hoitaa haavat, jotka sydämesi on saanut lapsena heitteillejätön, pahoinpitelyn, hyväksikäytön tai koulukiusaamisen seurauksena, tai aikuisena elämän kovassa koulussa.

”Minä *vahvistan* sinua, minä *autan* sinua, minä *tuen* sinua vanhurskauteni oikealla kädellä” (Jes. 41:10). Tuli sitten tulvavirta tai tsunami, ilkeiden sanojen tai pahojen ajatusten virta, polttavien tunteiden tai kärventävien olosuhteiden liekki tiellesi, muista lupaus: ”Jos vetten läpi käyt, olen minä sinun kanssasi, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta. Sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajasi” (Jes. 43:1-3).

Varsan viesti

Toivon, että kertomukseni pienen, vastasyntyneen alpakkavarsan kohtalosta muistuttaisi myös sinua Jumalan oman Pojan kuolemasta ja auttaisi paremmin ymmärtämään Jumalan suurta rakkautta meitä kohtaan. Juuri sinä olet Jumalalle tärkeä! Juuri sinua rakastetaan! Taivaassa iloitaan meidän uskostamme täällä ja nyt – ja kerran ikuisuudessa.

– *Eya LeWartie*

” Minä sanon teille: näin on taivaassakin. Yhdestä syntisestä, joka kääntyy, iloitaan siellä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä hurskaasta, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa..” – Luuk. 15:7

”Yhtä lailla, sen sanon teille, iloitsevat Jumalan enkelit yhdestäkin syntisestä, joka tekee parannuksen.” – Luuk. 15:10.

”Olihan nyt täysi syy iloita ja riemuuta. Sinun veljesi oli kuollut, mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta on nyt löytynyt.” – Luuk. 15:32.

Mies jota ei pitänyt olla

12.5.2017 kuolleen presidentti **Mauno Koiviston** (1925-2017) hautajaiset olisivat voineet olla paljon aiemminkin kuin 25.5.2017. Tai ei ollenkaan. Koko Maunoa ei pitänyt olla. Merimies **Juho** oli tullut Suomeen vain palkkaansa hakemaan, ei avioitumaan, eikä varsinkaan hankkimaan lapsia. Mauno kuitenkin kiittää äitiään siitä, että tämä ”vielä varttuneella iällä” halusi lapsia, ja isää siitä, että tämä ”elätti, vaatetti ja kasvatti”. Maunon äiti **Hymni**, jonka isä oli tavannut tuolla palkanhakureissullaan Turussa, kuoli, joten isä jäi 10-vuotiaan Maunon ja kahden muun lapsen yksinhuoltajaksi. Seuraavat otteet isän ja pojan kirjeenvaihdosta sota-ajalta osoittavat, että vaikeuksissa ei kuitenkaan taisteltu yksin:

Mauno isälle: ”Tilanne tuntuu nyt vakavammalta kuin koskaan aikaisemmin Suomen historiassa. Toivokaa parasta ja rukoilkaa puolestamme...” (s. 168).

Isä Maunolle: ”Olen minäkin ollut monesti vaarassa ja lähellä niin varmalta näyttävää tuhoa, ettei olisi ihmisjärjen mukaan voinut olla minkäänlaista pelastautumisen mahdollisuutta, ja kuitenkin on elämä jatkunut aina tähän asti --. Olen tässä miettinyt, että jos minäkin olisin tuhoutunut* jo muinoin, niin sinunkaan ei tarvitsisi nyt sellaista elämää viettää kuin nyt täytyy.--Niin siitä omaisuuden menetyksestä kirjoitit. Kyllä minäkin menetin, ja menetin paljon. Minulla oli kallisarvoinen kalusto hyviä työkaluja, vaatteita paljon. Kaikki meni! Nykyään ei ole enää mikään sellainen, että voisi toivoa huomenna omistavansa. Päivä kerrallaan vain --. Me kyllä täällä lähete-tään toivomuksia isän tykö, että hän turvaisi sinua siellä. Mutta sitten on tehtävä vakava lupaus, että jos hän auttaa hädässä, niin häntä on siitä ylistettävä ja kiitettävä...” (s. 172).

Mauno isälle: ”Taisteluja on käyty-- Minä olen sentään ihmeellisesti säilynyt. Kohtalo on niin johdattanut, ettei ole epäilystäkään, etteikö rukouksia olisi kuultu. --” (s.176).

Isä Maunolle: ”On suurin ja arvokkain asia, että pidät turvasi korkeimpaan armon jumalaan. Hän se on, joka sittenkin valvoo kaikkien kohtalot oman viisaan ja hyvän tahtonsa mukaisesti, vaikka sitä ei aina kaikissa tilan-

teissa ja kaikkina aikoina tahdota voida ymmärtää.” (s. 188).

Isä Maunolle: ”Wieläkös mahdat olla ottamassa vastaan isän kirjettä, jonka tässä suuressa epätoivossa sinulle koitan kyhällä. -- Olisihan se erikoinen ihmeitten ihme, jos minun poikani voisivat siellä olla ja säilyä turvattuna tällaisenkin kauhean hävityksen ja tuhon raivotessa --” (s. 192-193).

Mauno isälle: ”Tuskin kenellekään toiselle on koskaan osoitettu niin kouriintuntuvasti Korkeimman kaitselmus kuin minulle. Ihmeellinen pelastus oli meillä koko komppaniolla sen edellä mainitun vastauksen jälkeen. -- mielestäni kohosi harras kiitos Jumalan puoleen. Myöhemmin käydyissä keskusteluissa olen tullut huomaamaan, että moni muukin pani turvansa Herraan. Hän se meitä armollisesti johdatti, se oli lopputulos” (s. 193).

Mauno isälle: ”Jumala on katsonut armollisesti puoleeni ja kaikkien meidän puoleen, joiden edestä olen rukoillut. Kaiken osaksemme tulleen varjeluksen kertomisen minun pitäisi tulevaisuuteen jättää. Minun kynäniäkään eivät siihen riittäisi, vaikka niitä on neljä kappaletta.” (s. 200).

Mauno isälle: ”Häneen [Korkein] minä edelleen luotan, vaikka suhteeni Häneen on muuttunut. -- Otin sen väärin, rasitukseksi ja pakoksi, jota minun täytyi noudattaa säilyäkseni vahingoittumattomana. Siitä oli tulla eräänlainen taikausko, joka vaati minua aina hokemaan: Johdatta minua oikeaa tietä. Sitten kerran tuli silmiini Raamatun kohta, jossa sanottiin: ’Älkää turhaan hokeko kuten pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa vuoksi kuullaan. Eikö Isämme, joka on Taivaassa, tiedä niitäkän ajatuksiamme, jotka eivät vielä ole valmiinakaan.’ Näin siinä sanottiin suurin piirtein.

Joskus, kun tuntui oikein toivottomalta, muistui mieleeni sanat: ’Vai kuka teistä on se isä, joka antaa lapselleen kiven, kun hän pyytää leipää tai käärmeen, kun hän pyytää kalaa. Jos siis te pystytte antamaan hyviä lahjoja, kuinka monta kertaa paremmin niitä antaa Isämme taivaassa.’

Näin saavutin rauhallisen ja turvallisen mielen ja tunsin, että tämä ei ole enää hetkellistä, vaan uusi elämänkatsomus, joka vasta vaikeitten murroskausion jälkeen pääsi vakaukseksi.” (s. 207).

Lähde: Mauno Koivisto: *Koulussa ja sodassa*

* Ainakin kaksi kauppalaiavaa, joissa Juho palveli, upotettiin I maailmansodan aikana.

Mitä *Sinä* näet?

”Seuraavana päivänä Johannes taas sei-soi siellä ja kaksi hänen opetuslapsistan-sa. Ja kiinnittäen katseensa Jeesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: ”Katso, Jumalan Karitsa!”” (Joh. 1: 35, 36).

Tämä Johannes Kastajan vakuutta-va ja voittoisa ääni kajahti yli Rooman sortajien äänen, sokeiden kerjäläisten avunhuudon, pitaalisten valitusten ja te-kopyhien fariseusten rukousten. ”Katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maail-man synnin!” Tämä oli jaloin kehotus ja suurin etuoikeus, mitä ihmiselle on kos-kaan annettu tai tullaan julistamaan.

Johanneksen kuulijakunta tunsi hyvin kertomuksen Abrahamista, kuinka hän noustessaan vuorelle uhraamaan vastasi pojalleen: ”Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi.” Osoittaessaan Jeesusta Johannes tahtoi sanoa: tässä on Abrahamin sanojen 1900 vuotta myö-hemmin tullut täyttyminen. Jumalan oma Poika, jonka Isä on valinnut maailman syntiuhriksi, seisoo heidän keskellään.

Johannes näkee **Jumalan pelastus-suunnitelman salaisuuteen**, joka on ollut valmiina maailman perustamisesta asti. Jumalan Karitsassa Golgatan altta-rilla Johannes näkee **tämän maailman ruhtinaan tuomion**: ”Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi; hän sai heistä hänen kauttaan voiton riemun.”

Kristuksen kärsimyksistä **Johannes ymmärtää, miten hirvittävää synti on** ja kuinka pyhiä ovat Jumalan lain vaati-mukset, joiden rikkomisen tähden Juma-lan Pojan täytyi kuolla, kokea helvetin kauhut ja Isän viha.

Hän näkee **taivaallisen Isän rakasta-vaan sydämeen**, joka on täynnä sääliä, armoa ja anteeksiantamusta langenneita lapsiaan kohtaan. ”Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ai-

”Hänen uhrinsa edessä kaikki inhimilli-nen korska ja ylpeys sammuu ja hiljainen nöyryys ja kiittolisuus valtaa sydämen...”

nokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.” Tämä lupaus kuuluu myös meille – ”sillä teille ja tei-dän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana asuvat.”

Johannes ei näe Jeesuksessa vain **syntien sovittajaa**, vaan myös tulevan **helluntain, Pyhän Hengen ihmeelli-sen siunaussateen**, Jumalan lasten ylle. ”Minä kastan teidät vedellä parannuk-seen, mutta se, joka minun jäljessäni tu-lee, on minua väkevämpi, jonka kenkiä-kään minä en ole kelvollinen kantamaan; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tu-llella.”

Johannes näkee **tulevan maailman kirkkauden**, josta synti seurauksineen on poistettu Jeesuksen ristinkuoleman kautta. Hän näkee **luomakunnan, joka ei enää huokaa** synnytystuskissa, **maan**, jonka asukkaat **eivät enää opettele soti-maan** ja jonka eläintenkaan joukossa ei

ole raatelevaa sutta. Hän näkee valtakunnan, jonka valtaistuimella istuu Karitsa, **Rauhanruhtinas.**

Katsellessaan Jumalan Karitsaa, ”joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen, vaan tyhjensä itsensä ja otti orjan muodon”, Johannes syvän liikutuksen vallassa huudahtaa: ”Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä.”

Katsellessaan Jumalan Karitsaa Johannes ei ollut ainoastaan valmis rai-vaamaan hänelle tietä erämaahan, vaan myös valmis kärsimään ja kuolemaankin hänen tähtensä.

Rakas ystävä, jonka sielu ei tästä maailmasta saa tyydytystä, katso Jumalan Karitsaa! Katsele häntä niin kuin Johannes Kastaja katseli. Silloin uusi valkeus loistaa sieluusi. Jumalan Karitsassa tai-

vaallisen Isän rakastava sydän avautuu sinulle. Golgatan näyssä synnin kahleet kirpoavat, ja sielusi täyttää tuonpuoleisen maailman sanaton rauha ja tyyneys sekä elämää antava rakkaus.

Hänessä sinä saat myös kokea siunatun helluntain, Pyhän Hengen virvoittavan kasteen. Hänen uhrinsa edessä kaikki inhimillinen korska ja ylpeys sammuu ja hiljainen nöyryys ja kiittollisuus valtaa sydämen. Golgatan ristillä näet Jumalan paratiisin porttien avautuvan ja saat katsella perintösi kirkkautta kuin kuvastimesta. Katsellessasi Jumalan Karitsaa saat uuden kokemuksen ja voiman tämänkin päivän vaellukseen.

– Sakari Alftan

Kirjoittaja on edesmennyt adventtikirkon pastori. Teksti on muokattu hänen radiossa pitämästään aamuhartaudesta. Lähde: *Sana elää*, Kirjatoimi 1968.

Kuvallamme: Yksityinen

”Eivät enää opettele sotimaan”, – eikä rauhaa turvata enää aseina...?

Nyt, kun sota on tuotu kadunkulmiin ja toreille, joutuu uuteen valoon se, ettei Jeesus kutsunut niitä 12 legioonaa enkeleitä avukseen (Mat. 26:53) Se olisi ollut vain tilapäisratkaisu. Hän halusi pysyvän rauhan, rauhan, joka perustuu sille, ettei kukaan halua tehdä pahaa eikä vahinkoa (Jes. 65:25). Niin kauan kuin on yksikin ihminen, jonka pidäkkeet voivat pettää, kukaan ei ole turvassa missään. Tarvitaan mielenmuutos.

Presidenttinä armahdusasioita ratkaistessaan **Mauno Koivisto** havaitsi kaksi asiaa, jotka saattoivat aikaansaada rikollisessa todellisen, pysyvän muutoksen: rakkaus tai hengellinen herätys.

Kuva: Suomalainen rauhanturvaaja Libanonissa 2017.

Joka tunnustautuu
minun omakseni ihmisten edessä,
sen minäkin tunnustan omakseni
Isäni edessä taivaissa.
– Matt. 10:32

Mies, Kirja ja Keisari

Lutherin matka munkista uskonpuhdistajaksi

Uskonpuhdistuksen juh-lavuotena (500 v) kannat-taa pysähtyä kysymään: Millaisesta ihmisestä tulee uskonpuhdistaja? Seuraavassa välähdyksiä Martti Lutherin elämästä malliksi rohkeudesta ja totuudenrakkaudesta. Maailma olisi varmaankin aika toisenlainen ilman **Martti Lutheria** (1486-1546). Kun hän kirjoitti teesinsä, ne tuskin kiinnostivat tavallista ihmistä. Mikä hänestä teki sankarin? Se, että tervejärkiseltä tuntuva ja värikkään haus-kasti puhuva munkki oli uskaltanut sanoa jotakin, mikä tulkittiin paavin ja katolisen kirkon uhmaamiseksi.

Luther itse ei tavoitellut kapinoitsijan roolia. Hän halusi akateemista keskustelua aneteologias-ta. Hänet olisi pitänyt to-deta viattomaksi, jos hän olisi teesien naulaamisen aikoihin joutunut oikeu-teen katolisen kirkon vastustamisesta. Hän tuskin

haaveili muusta kuin siitä, että katolinen kirkko seura-isi parhaita opettajiaan ja omia oppejaan.

Tavalliset ihmiset sen sijaan olivat lopen kylästy-neitä Roomaan. Tarinat paavien tai kardinaalien ylellisestä elämästä, nais-suhteista, rahanahneudes-ta ja ihmisten alistamisesta olivat tuttuja. Pietarinkir-kon rakentaminen vaati loputtomasti rahaa, ja kun poliittisista syistä lähes kaikkien Euroopan mai-den rahahanat oli ruuvattu tiukalle, Rooma repi tar-vitsemiaan miljoonia sak-salaisten selkänahasta.

Tästä oli valitettu jo vuosikymmeniä ennen Lutheria. Lutherista tuli mies, joka ajattelematto-muuttaa heitti tulitikun, eikä ymmärtänyt, että se voisi osua ruutitynnynriin. Vasta teesien jälkeen seu-ranneissa monissa väitte-lytilaisuuksissa Lutherin kanta alkoi kärjistyä. Vas-tustajina olivat yleensä do-minikaanimunkit, joita pi-

dettiin katolisen teologian parhaimmistona (Luther oli augustinolaismunkki). Näissä väittelyissä Luther joutui askel askeleel-ta muuttamaan kantaansa suhteessa paaviin ja koko kirkkoon niin, että lopulta vain Raamattu tuntui hä-nestä luotettavalta aukto-riteetilta.

Paavi (**Leo X**) aliarvioi vieläkin Lutheria ja hänen kansansuosiotaan, mutta suostui **Johann Eckin** (yksi dominikaaniväitte-lykumppaneista) yllyttä-mänä kesällä 1520 kirjoit-tamaan pannauhkakirjeen Lutheria vastaan.

Koska pannauhka ja kirkonkirus ei pure, ellei se ole tiedossa, kirjettä levitettiin eri puolille Sak-san aluetta. Paavin lähet-tiläänä Johann Eckin teh-tävä osoittautui vaikeaksi. Lutherin suosion takia opiskelijat varastivat hä-nen pannauhkakirjeitään ja polttivat tai heittivät niit-tä jokeen.

Kun sitten lopullinen pannabulla tuli, Luther poltti sen 5.12.1520. Eikä ainoastaan sitä, vaan myös osan kanonista lakia. Se tulkittiin kirkon ja paavin tuomitsemiseksi. On jopa sanottu, että Luther halusi näin osoittaa julistavansa paavin pannaan.

Tapahtumasta tuli suur-ta huomiota herättänyt spektaakkeli. Opiskelijat kantoivat rovioon omaa katolista kirjallisuuttaan. Lutherin suosio nousi niin

On vaikea olla suoraselkäinen, kun uskonnollisia arvojamme kyseenalaistetaan. Se on sitä vaikeampaa, mitä arvovaltaisemmassa asemassa ihminen on. Pitäisikö paavi Leo X:n nuivaa suhtautumista protestantteihin ”ymmärtää” sillä perusteella, että niin korkeassa asemassa olisi ollut liian nolo kasvojen menetys myöntää Lutherin olevan oikeassa?

Kuva: Rafael: Paavi Leo X, 1518/1519 (tässä rajattu).

Joka ihmisten edessä kieltää minut,
sen minäkin kiellän
Isäni edessä taivaissa.
– Matt. 10:33

käsittämättömäksi, että Wormsin valtiopäiville häntä vastaanottamassa oli suurempi joukko kuin muutamaa päivää aiemmin kaupunkiin saapunutta nuorta keisaria (**Kaarle V**).

Luther oli noussut maanlaajuiseen maineeseen. Häntä pelättiin ja kunnioitettiin. Se merkitsi myös sitä, että hänen henkensä oli todellisessa vaarassa joka käännteessä. Ilman taivaan Isän varjelusta hän olisi kuollut.

Ennen valtiopäiviä Luther oli sairaana. Hänen ystävänsä ja tukijansa varoittivat häntä panemasta päätään suden suuhun ja menemästä Wormsiin. Hän kirjoitti vaaliruhtinas **Fredrik Viisaalle**, joka ei halunnut menettää pidettyä ja kuuluisaa professoriaan: ”Jos en pääse

Wormsiin terveenä ja hyvinvoivana, annan kantaa itseni sinne, sairaskun olen. -- Jos he haluavat käyttää väkivaltaa minua kohtaan, mikä on hyvin todennäköistä --, annan asiani Herran käsiin. Hän, joka varjeli kolme nuorta miestä tulisessa pätissä, elää vieläkin. Jos hän ei minun henkeäni pelasta, sillä on vain vähän merkitystä. Meidän tulee vain pitää huolta siitä, ettei evankeliumi joudu pahojen ihmisten pilkattavaksi. Meidän on oltava valmiit antamaan henkemme sen puolesta peläten, että he muuten voittavat.

Eihän ole minun päätettävissäni, edistääkö minun kuolemani vai elämäni paremmin ihmisten pelastusta. -- Voit odottaa minulta mitä vaan -- paitsi sitä, että lähdän karkuun tai perun

kantani. Pakenemaan en pysty ja peruminen olisi sitäkin vaikeampaa.”

Tuossa on asennetta! Paavin legaatti **Aleander** moitti keisaria siitä, että tämä otti käsiteltäväkseen asian, josta paavi oli jo tuomion langettanut. Eihän tarvittu muuta kuin tuomion toimeenpano. Lutheria Aleander syytti kapinasta, epähurskaudesta, jumalanpilkasta ja ihmisten viettelemisestä. Hän sanoi Lutherin harhaopin olevan niin paha, että se antaisi aiheen 100.000 harhaoppisen polttamiseen.

Lutherin henki ja koko uskonpuhdistus oli vaakalaudalla. Hänen mahdollisuutensa palata hengissä Wormsista olivat pienet.

”Papalistit eivät halua minun tuloani Wormsiin, vaan vain sitä, että minut

tuomitaan,” sanoi Luther. ”Sitä ei kuitenkaan tarvitse pelätä. Ei minun puolestani tarvitse rukoilla, vaan Jumalan sanan puolesta. – Kristus tulee antamaan minulle henkensä niin, että voin voittaa nämä vääryyden lähettiläät.”

Mitä lähemmäksi Wormsia hän tuli, sitä hartaammin häntä varoitettiin sinne menemästä. Vastauksenaan Luther lausui kuuluisat sanansa: ”Vaikka siellä olisi yhtä paljon perkeleitä kuin kaupungin talojen katoilla on tiiliä, minä kuitenkin menisin sinne!”

Lutherin saapuessa Wormsiin kiihtymys oli käsinkosketeltavaa. Jotkut kansanjoukon keskellä lauloivat hautajaislaulua terävällä ja surumielisellä äänellä kuin varoituksena Lutherille kohtalosta, joka häntä odotti. ”Jumala on minun puolustajani,” hän sanoi noustessaan vauvuistaan.

Hänen majapaikassaan tungeksi ihmisiä niin, ettei hän pystynyt koko yönä kunnolla nukkumaan. Seuraavana päivänä kadut olivat niin täynnä väkeä, ettei keisarin lähetti ollut päästä paikalle hakemaan häntä valtiopäiville kuultavaksi.

Luther itse kertoo pettynensä prosessiin. Hän sanoo odottaneensa, että paikalle tuodaan ainakin viisikymmentä jumaluusoppinutta, jotka yrittävät

kumota hänen väitteitään. Sen sijaan keisari vain kysyi häneltä, onko hän kirjoittanut kirjat, jotka oli asetettu pöydälle hänen viereensä. Hänen vastatuaan myöntävästi keisari kysyi, ”Peruutatko, mitä ole kirjoittanut?” Kun Luther sanoi ”En,” häntä oli pyydetty poistumaan.

Todellisuudessa hän sai luvan sanoa muutamien sanan enemmän. Hän tunnustaa kirjat omikseen, myöntää kirjoittaneensa kiihkeästi ja ehkä tekstissä on ylilyöntejä, mutta pyytää lupaa vastata jälkimmäiseen kysymykseen seuraavana päivänä, ettei vain loukkaisi Jumalan sanaa.

Yön hän viettää kauhistuneessa rukouksessa kuin Jaakob virralla Eesaun miesten lähestyessä: ”Jos turvanani ovat vain tämän maailman voimat, olen mennyttä. -- Minun viimeinen hetkeni on tullut ja tuomioni julistettu. -- Oi Jumala, auta sinä minua maailman viisautta vastaan -- sillä tämä ei ole minun työtäni vaan sinun. -- Mutta tämä on sinun asiiasi -- Herra auta minua!”

Aamulla hän vastaa keisarille ja antaa muutaman lauseen perustelut sille, miksi hän ei voi kirjoittamaansa perua. Hän kertoo omantuntonsa olevan sidottu Jumalan sanaan ja päättää tuttuihin sanoihin: ”Tässä seison, muuta en voi. Jumala minua autta-

koon. Aamen.”

Jotkut tutkijat ovat löytäneet syitä epäillä, sanoiko Luther lausettaan loppuun. Oli niin tai näin, se ei poista mitään hänen rohkeudestaan.

Luther vietiin nopeasti valtiopäiväsalista. Hänen tukijansa kiidättivät hänet ulos kaupungista, koska he pelkäsivät viivyttelyn voivan johtaa hänen vangitsemiseensa.

Valtiopäivien päätöksellä Lutherista tehtiin henkipatto, lainsuojaton, ja hänet määrättiin valtakunnankirkoukseen. Matkalla ystävät kaappasivat hänet turvaan syrjäiseen Wartburgin linnaan.

Jälkeenpäin Luther totesi: ”Itse paholainen oli vartioimassa paavin linnanmuuria, mutta Kristus on nyt tehnyt siihen suuren aukon, ja Saatanakin joutuu tunnustamaan, että Herra on häntä mahtavampi.”

Wormsin jälkeen uskonpuhdistuksen pelättiin tulevan loppuunsa. Vaarassa ei ollut vain Lutherin oma henki, se koski myös hänen tukijoitaan. Jokaista häntä auttavaa uhkasi vankeus ja omaisuudenriisto.

Mutta Herra oli vihollisiaan mahtavampi. Keisari ja paavi eivät pystyneet suunnittelemaansa toteuttamaan. He kävivät seuraavan yhdeksän vuoden ajan niin ankaraa keskinäistä poliittista riitaa muista asioista, että Kaarle

KUVALAHDE: Schneider: The Art of Portrait

Tizian: ”Keisari Kaarle V:n paluu Mühlbergin taistelusta”, 1548 (tässä rajattu). Mühlbergissä Kaarle sai 24.4.1547 protestanteista murskavoiton, mutta joutui 1555 taipumaan Augsburgin rauhassa ehtoon ”Cuius regio, eius religio” (kenen maa, sen uskonto).

V antoi joukkojensa vuonna 1527 hyökätä Roomaan, ei Wittenbergiin. Sitä ennen keisari joutui sotaan Ranskaa vastaan. Aina kun näytti olevan mahdollista, että hän voisi keskittyä uskonpuhdistukseen.

sen tuhoamiseen, turkkilaiset hyökkäsivät tai joku muu asia häntä esti. Wormsin jälkeen keisari ei yhdeksään vuoteen pääsyt Saksaan. Herra antoi uskonpuhdistukselle tilaisuuden vahvistua.

Pohjimmiltaan se voima, joka maailman silloin mullisti, ei ollut ihmisten tyytymättömyys paavia kohtaan, ei Lutherin rohkeus ja suorasanaisuus tai se, että keisari joutui sähläämään kaiken muun kuin uskonpuhdistuksen kanssa. Uskonpuhdistuksessa oli voimaa rukouksen vuoksi. Kun uhka ja paineet kasvoivat, Lutherin rukoukseen käyttämä aika kasvoi tunnista kolmeen tuntiin vuorokaudessa. Välillä hän taisteli kokonaisia öitä rukouksessa. Ehkä meillä on vielä jotakin opittavaa, ennen kuin meistä tulee oikea uskonpuhdistusseurakunta?

– Kai Arasola

TIEDE, TAIDE, KULTTUURI, FILOSOFIA JA VALISTUS EI EHKÄISE VÄKIVALTA? Nuorelle Kaarle V:lle (1500-1558) osoittamassaan teoksessa *Institutio Principis Christiani* (Kristityn ruhtinaan kasvatus) Erasmus painotti koulutusta, jotta hallitsija voisi olla oikeudenmukainen ja välttyä tulemasta sortajaksi. Kuitenkin uskonvainoja ovat harjoittaneet mitä edistyksellisimmät, tieteitä ja taiteita suosivat vallanpitäjät. Ranskan hugenottien joukkomurhaa (”Pärtylin yö”, 1572) juoni tietävästi **Katarina de Medici**. Aurinkokuningas **Ludvig XIV** kumosi Nantesin ediktin 1685, jolloin protestanttisuus kiellettiin koko Ranskassa eikä vain Pariisissa, hugenottien kirkot tuhottiin tai suljettiin, koulut lopetettiin. Arviolta noin 200000 – 500000 hugenottia pakeni maasta.

USKONSOTIA EUROOPASSA: **Schmalkaldenin sota** (1546-1555). Tulos: Hallitsija saa määrätä alueensa uskonnon. Ranskan **Hugenottisodat** (1562-1598). Tulos: Nantesin edikti (protestanteille uskonnonvapaus ja muita kansalaisoikeuksia). **Alankomaiden vapaussota** (1568-1648). Tulos: Maan itsenäisyys, turvapaikka myös juutalaisille. **30-vuotinen sota** (1618-1648). Tulos: uskontojen (protestantismi, katol.) yhdenvertaisuus (teoriassa), painopisteen siirtyminen ylikansallisesta kansalliseen sekä poliittisesti että uskonnollisesti.

– SM

Mies, kynä ja satulankaari

Erasmus Rottendami-laista (1466-1536) on arvosteltu siitä, ettei hän selkeämmin asettunut uskonpuhdistuksen puolelle. E.G. White yhtyy krtiikkiin: ”Arka ja liehrittelevä Erasmus, jolla kaikessa oppineisuudessaan ei ollut sitä siveellistä suuruutta, joka saa pitämään elämää ja kunniaa vähempiarvoisina kuin totuutta...” (*Suuri taistelu*, s. 212). Tämän päätelmän hän tekee Erasmusken neuvosta, jonka tämä antoi vainon uhkaamalle ranskalaiselle protestantille, **Louis de Berquinille** (1490-1529). Oliko se arkuutta tai siveellisen suuruuden puutetta? Eikö Jeesus sanonut: Jos teitä yhdessä kaupungissa vainotaan, paetkaa toiseen? Olisiko Berquinille ollut jokin tapa vaiuttaa *elävänä* sen sijaan, että tuli poltetuksi roviolla? Emme tiedä. Mutta jos hän toimi oman olemuksensa mukaan ja valitsi marttyriuden, eikö Erasmuselle tule suoda sama oikeus toimia oman perusluonteensa puitteissa?

Hän muokkasi varmasti maaperää uskonpuhdistukselle sillä, että pyrki tasapuolisesti kuuntelemaan eri osapuolia, uskoi rauhan mahdollisuuteen näkemyseroista huolimatta ja kannusti itsenäiseen ajatteluun. Hänestä oli yksilön kehityksen kannalta tärkeää tehdä omia valintoja –

”kunhan kiihko ei sumenna arvostelukykyä”.

Myös hyvän asian edistämässä arvostelukyky voi pettää. Uskonpuhdistajien aktiosta levittää yöllä messunvastaisia julisteita-kaikkialle Pariisiin White kirjoittaa: ”Tämä innokas mutta harkitsematon teko ei koitunut uskonpuhdistukselle hyödyksi, vaan päinvastoin tuotti onnettomuutta” (*Suuri taistelu*, s. 221).

Väittelyt ja hyökkäävät menetelmät eivät olleet Erasmusken elementti, eikä hän halunnut tulla asetetuksi mihinkään lokeroon (protestantti/katolinen), ei kangistua mihinkään kaavoihin.

Nuoruudessaan hän oli kyllä ollut munkkina, mutta kyseenalaisti kirjoituksissaan luostarilaitoksen ja monia muita katolisuuden käytänteitä. Hän ei eronnut kirkosta, mutta arvosteli sitä ajoittain rohkeastikin.

Julius II:n Bolognan valloitusta seuratessaan Erasmusken näytty, että paavi piti itseään enemmän Caesarin kuin Pietarin perinnön vaalijalta. Häntä pöyristytti paavin miesten häikäilemättömyys näiden viedessä köyhiltä talonpojilta viimeisetkin dukaatit. Hänen näkemyksensä mukaan väkivalta ei mitenkään sopinut yhteen evankeliumin kanssa.

Erasmus sai houkuttelevia työtarjouksia sekä aka-

teemiselta että kirkolliselta taholta. Hän liikkui sujuvasti eri maiden älymystöpiireissä, jopa hoveissa toimien mm. Skottlannin kuninkaan **Jaakko IV:n** poikien mentorina. Hän valitsi kuitenkin itsenäisen toimijan roolin mieluummin kuin rahakkaan viran, jossa ehkä joutuisi tinkimään ajatuksenvapaudesta.

Monilla matkoillaan pitkin ja poikin Eurooppaa (usein ratsain) Erasmusken oli edessään satulankaareen kiinnitettynä paperi, johon voisi nopeasti tehdä muistiinpanoja, jos inspiraatio sattuisi iskemään kesken matkan. Kirjoittaminen ja klassiset kielet (kreikka, latina) olivat hänen leipäpuunsa. Kirjeenvaihtoa hän kävi noin 500:n aikansa ”sil-määtekevän” kanssa.

Sekulaari maailma arvostaa häntä humanistina ja filosofina. Itse hän arvotti teologiaan ja Raamattuun liittyvän tuotantonsa korkeammalle. Hänen kuuluisaa esseetään *Tyhmyyden ylistys* pidetään yhtenä reformaation syytökkeinä. Satiiristaan huolimatta se propagoi vakavasti kristillisten arvojen puolesta.

Kristinuskon ydintä etsivä, itseään ”vanhurskaiden saarnaajana” pitävä 1500-luvun superjulkkis toivoi Raamatun jokaisen käteen tämän omalla kielellä. Protestantti ainakin siinä mielessä. – SM

Erasmuksella ja tämän lehden toimittajalla on yhteistä tinnitus (korvien soiminen). Erasmus sai sen myrskyisellä merimatkalta Englantiin. Purjehdus kesti neljä vuorokautta, ja alus oli vähällä murskauttua rannikon kallioihin. Basel oli hänen viimeinen etappinsa historian murrosajan tuulisella taipaleella.

Kuva: Hans Holbein nuorempi: Erasmus Rottendamilainen, 1523 (rajiattu)

KUVALÄHDE: Schmeidler - The Art of Portrait

Luokittelu: Nina Burton: *Utenberggalaxens nova. En essäberättelse om Erasmus av Rotterdam, humanismen och 1500-talets medierevolution* (Bonniers, 2016).

Wikipedia: *Erasmus Rotterdamiainen, Uskonpuhdistus, Tyhmyyden ylistys*

Ruoki *minun* lampaitani

30-vuotisen sodan päättänyt Westfalenin rauha oli paa-
vi **Innocentius X:n** mielestä ”mitätön, pätemätön, epä-
oikeudenmukainen, epäoikeutettu, tuomittava, kirottu,
kadotukseen tuomittava, joutava, kaikkina aikoina mer-
kityksetön, vaikutukseton”. Taloudellisten ym. etuuksi-
en menetys varmasti kirpaisi. Mutta mitä ne olivat sen
rinnalla, mistä tuhannet ihmiset olivat joutuneet luopu-
maan kirkon toimesta? Ei vain omaisuudesta ja yhteis-
kunnallisesta asemasta, vaan hengestään.

**Onko oikeaoppisuuden, perinteen tai ykseyden puo-
lustaminen lieventävä asianhaara hirmuvaltaa ja
veritekoja arvioitaessa?** Jeesus ja Stefanos rukoilivat
tappajiensa puolesta: ”Anna heille anteeksi, sillä he ei-
vät tiedä, mitä tekevät.” Kirkon kohdalla on rukoiltava:
”Anna heille anteeksi, *vaikka* he tietävät, mitä tekevät.”

Kirkko *tiesi*, ettei sillä ollut jumalallista mandaattia
terroriinsa. Jeesus *ei* käskenyt tappaa toisinajatteli-
joita. Vehnän ja lusteen tuli antaa kasvaa yhdessä sadonkor-
juuseen eli maailmanloppuun asti. Alkuperäinen apos-
toli Pietari *ei* käskenyt kätkeä Raamattua rahvaalta.
Kuitenkin juuri siten menettelevä yhteisö esiintyy Kris-
tuksen sijaisena ja Pietarin mantteliperijänä.

Toki kirkolla organisaationa on oikeus luoda omat
sääntönsä. Mutta millään firmalla ei ole oikeutta käyt-
tää logossaan jonkun toisen nimeä, jos tällä ei ole mi-
tään tekemistä kyseisen yrityksen kanssa. Kristuksella
ei ole mitään tekemistä pakon, painostuksen tai väki-
vallan kanssa, eikä Pietarilla Raamatun pimittämisen
kanssa. Jeesuksen antama tehtävä on selkeä: ”Ruoki
minun lampaitani.” Pietari täsmentää: ”Sanan puhtaalla
maidolla.” Lampaat ovat Paimenen, ei kirkon. Laumaa
ei ajeta, se seuraa. Pimeässäkin se tuntee Paimenen ää-
nestä. Missä määrin se on tunnistettavissa kirkkojen ja
uskonnollisten yhteisöjen äänessä tänään?

– SM

PIETARI & RAAMATTU:

”Onhan kirjoitettu” (1 Piet. 1:16). ”Olettehan te synty-
neet -- Jumalan elävästä ja
pysyvistä *sanasta*” (1 Piet. 1:23). ”Herran *sana* pysyy
iäti. Juuri tämä *sana* on
teille ilosanomana julis-
tettu” (1 Piet. 1:25). ”Niin
kuin vastasyntyneet lap-
set tavoitelkaa puhdasta
sanan maitoa, jotta sen
ravitsemana kasvaisitte
pelastukseen” (1 Piet. 2:2).
”Sanotaanhan *Raamatus-
sa*” (1 Piet. 2:6). ”Koska he
eivät töllele *sanaa*, he
kompastuivat” (1 Piet. 2:8).
”Voimme entistä lujemmin
luottaa *profeetalliseen sa-
naan*” (2 Piet. 1:19). ”Olen
herätellyt teitä -- pitämään
miellesänne pyhien *pro-
feettojen* ennalta lausumat
sanat” (2 Piet. 3:1, 2). Hel-
luntaisaarnasta yli puolet
on joko suoraa lainausta
tai muuten viittausta Kir-
joitukseen (Apt. 2:14-40) – SM

KUVA: SUOMEN KRISTILLINEN YHTEISKOULU

KUVA: KAARINA PORSTI?

Toivonlinna, nyk. Suomen Kristillinen Yhteiskoulu (SKYK). Jos olet koulusi käynyt, mutta haluat antaa mahdollisuuden jollekin toiselle, **Toivonlinnan Tuki r.y.** löytyy osoitteesta <http://www.skyk.fi/toivonlinnan-tuki-ry/>
Sihteeri: Jaana Shelby, puh. (Ruotsista soitettaessa):
00-358- 44 503 6867

Hilve fysikaalisenä hoitajana Toivonlinnan kylpyarantolassa kesällä 1969.

Taidanpa tuntea sen paikan

1960-luvulla opiskelin Toivonlinnan (nyk. Suomen Kristillinen Yhteiskoulu) sisäoppilaitoksessa Kaarinan Piikkössä. Pääsiäinen – ja loma – oli lähestymässä. Melkein kaikki lähtivät koteihinsa eri puolille Suomea. Meitä oli muutamia, joilla ei ollut varaa matkustaa, ja olimme saaneet luvan olla asuntolassa.

Päivää, paria ennen lomaa ystäväni **Anja** ja minä saimme idean lähteä liftaamalla Pohjanmaalle Anjan kotiin. Silloisessa seurakuntalehdessämme *Adventti-airuessa* (nykyisin *Nyky aika*) oli ollut ilmoitus, jonka mukaan pastori **Sakari Alftan** näyttäsi Vaasassa filmin *Näin Hänen kirkkautensa*. Samalla voisimme mennä sitä katsomaan.

Aamulla, kun muut lomalaiset lähtivät linja-

autolla matkaan, me lähdimme peukalokyydillä tavoitteena Isokyrö. Matka meni hyvin. Viimeisen kyydin saimme Pudasjärven apteekkarilta, joka ajoi vähän extraa meidän takiamme.

Pari päivää olimme Anjan kotona. Sitten, toisena pääsiäispäivänä, oli lähtö Vaasaan elokuvaa katsomaan. Seisoimme tienvarressa. Autoja meni tiuhaan tahtiin, mutta yksikään niistä ei pysähtynyt. Aloimme huolestua. Aikaa oli enää niukasti. Päätimme pyytää rukouksessa Jumalan apua tilanteeseen.

Käännyimme selin tien ja pidimme rukouksen. Sitten vain uusi yritys. Heti ensimmäinen auto, vaalea, pysähtyi.

Istuin takapenkille, ystäväni meni eteen. Kuljettaja kyseli matkastamme,

ja minä innokkaana selitin. Jälkikäteen Anja kertoi yrittäneensä antaa merkkiä, että lopettaisin puhumiseni, mutta en huomannut mitään, jatkoin vain. Kerroin, että tulemme Toivonlinnan koulusta jne. Kuljettaja, aurinkolasipäinen herrasmies, katsoi takapeilin kautta minua ja sanoi:

– Taidanpa tuntea sen paikan. Olen Sakari Alftan. Olen menossa esittämään Vaasaan elokuvaa *Näin Hänen kirkkautensa*.

Ystäväni oli melkein tunnistanut hänet, mutta aurinkolasit hämäsivät. Itse en ollut kyseistä henkilöä koskaan nähnyt.

Näin Jumala vastasi rukoukseemme, ja pääsimme onnellisesti ajoissa perille. Saimme myös vierailta Alftanin vieraanvaraisessa kodissa ja tavata hänen perheensä.

– Hilve Puumalainen

Syksyn vierailijoita 2017

30/9 *Pirkko Hellman*, 21/10 *Aila ja Vesa Annala*
18/11 *Ardavast Restouni* (armenial. ryhmästä)
2/12 *Armo Kuoppakangas*

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.
Tiedustelut: siht. *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**
Seuraa ilmoituksia: *Ruotsinsuomalainen-lehti*, s. 3
Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla.
Saatavana myös **cd-tallenteina**, puh. **08-500 81 907**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: **0176-124 05**
Eeva-Liisa Vihermä
SIHTEERI: **08-500 81 907**
Tuulikki Hagström

KIIITOS KÄYNNISTÄ, *Eya LeWartie & Garden of Joy*, (29/4), *Kari & Mervi Salonen* (20/5). Mitä he sanoivat, soittivat ja lauloivat, voit kuunnella kotisivullamme.

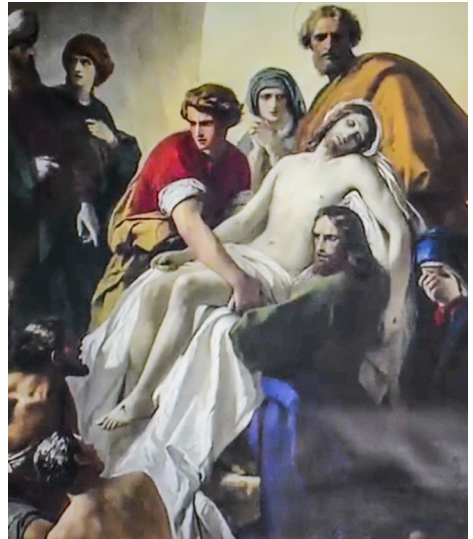

Hautaanlasku 25.5.2017. Hietaniemi.

Kahdet hautajaiset

Hän sai arvoisensa hautajaiset, **Mauno Koivistosta** sanottiin. Helsingin Tuomiokirkon siunaustilaisuudesta surusaattue ajoi läpi kaupungin. Kaartin soittokunta soitti. Kadetit kantoivat kunniamerkkejä. Arkun laskeneet armeijan herrat tekivät kunniaa. Mutta vain yksi punainen ruusu sai kunnian seurata presidenttiä alas hautaan. Tellervon ruusu. Kahdenkesisyys keskellä virallista – *siinä* se arvoisuus oli – rakkauden kädenojennuksessa.

Niin ajatellen Jeesuskin sai arvoisensa hautauksen: sellaisten läsnäolon ja sellaisen ihmisen viimekosketuksen, jolle hän merkitsi jotakin (Matt. 27:57-61). Sotilasvartionkin hän sai, mutta tekikö se kunniaa, ei kerrota (Matt. 27:64-66). Ristin luona eräs upseeri teki (Matt. 27:54). Soittokuntaa ei ollut, ei maan korkeinta johtoa puheita pitämässä ja kransseja laskemassa. Mutta hänen kunniansa on antaa anteeksi (San. 19:11), ja niitä, armahdettuja syntisiä, siellä oli. – *SM*

T.K. von Neff: Ristiltäotto, Tuomiokirkko, Helsinki.

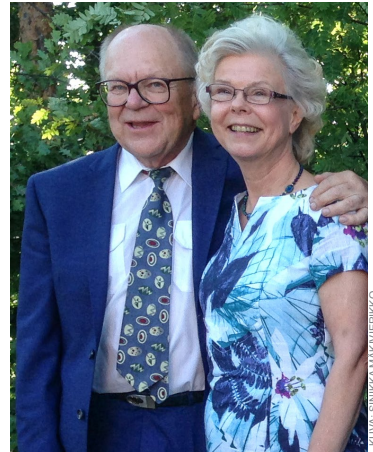
Koiviston hautapaikka peittyi myöhemmin kansalaisten spontaanien kukkatervehdysten mereen. Surukirjoihin linnassa ja netissä 16-19/5 kertyi yli 51000 nimeä. – Presidentti Koiviston ainutlaatuisuus ei ollut siinä, että hän tunsu kansan, vaan siinä, että kansa tunsu hänet (Sauli Niinistö muistopuheessaan 25.5.2017).

Muuttolintuja

HORISONTTI

Kevät toi muuttolintujen tuloaikaan uutisen, joka vie seurakunnaltamme kaksi tukipilaria, katon ja ison osan seinä. Täyttämätön on se aukko, mikä jää **Leena** ja **Ari Laitisen** lähtiessä ”muille maille”, ei kuitenkaan ”vierahille”, vaan ”kotoisille”: uusi pesäpaikka löytyi Suomesta Tampereen seuduilta. Pieni ”oksa” jää korkealle kerrostaloon entisen asuinpaikan lähellä Täbyssä. Onnittelemme niitä, joiden osaksi seuranne ja vaikutuksenne tästedes tulee! Kiitollisina muistamme monipuolista panostanne Tukholman suomalaisessa adventtiseurakunnassa: Arin laulua ja soittoa, Leenan syvällistä, heprean alkuteksteihin paneutuvaa Sanan selitystä, kauniin kodin vieraanvaraisuutta ja haukansilmän tarkkuudella lähimmäisten tarpeet havaitsevaa avokätisyyttä. Jumalan siunaus ei tunne maantieteellisiä eikä muitakaan rajoja, joten se mukanaan HYVÄÄ KOTIMATKAA lähes puolivuosisataisen Ruotsissa olon jälkeen!

– SM

KUVA: SINTTARIN KÄRKÖ

Tämäkö oli se muuttoauto, kun tavaraa putoili kyydistä jo tällä puolen rajaa?

KUVA: ?

Kuinkahan moni ja mistä kaikesta jää senkin vuoksi kiittämään?

Vaikka nousisin
lentoan aamuruskon
siivin tai muuttaisin
merten taa,
sielläkin sinä minua
ohjaat, talutat
väkevällä kädelläsi”
(Ps. 139:9).